Ч. 112 Субота 22 мая (3 червня) 1893. Рôкъ III.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адмініcтрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франковані.

Рекламаціи неопечатанѣ вольнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

Передплата у Львовѣ въ Адмініcтраціи „Ґазеты Львовскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Ювилей крутарства и ложи.

I.

„Славяньскій благотворительный комітетъ“ въ Петербурзѣ обходивъ въ день св. Кирила и Методія 25-лѣтный ювилей свого истнованя. Ювилей сего товариства россійского зовсѣмъ бы насъ нѣчого не обходивъ, якъ бы не то, що вôнъ старавъ ся зъ давенъ давна розтягати свою дѣяльнôсть и на нашъ край и що якъ разъ въ день сего ювилея наспѣли деякі письма и зъ нашого краю а нѣмецкі ґазеты якъ н. пр. N. fr. Presse розписали по свѣтѣ вѣсть, що тї письма высылали галицкі Русины — одні що вышли вже давно до Россіѣ, другі зô Львова и Вѣдня. Годить ся длятого бодай коротко пояснити, що то за товариство той „благотворительный комітетъ“, яка єго дѣяльнôсть и що то за люде, що важили въ день ювилею сего товариства слати письма до него въ имени галицкихъ Русинôвъ.

Ще зъ початкомъ шѣсдесяти рокôвъ завязавъ ся бувъ въ Москвѣ благотворительный комітетъ славяньскій пôдъ проводомъ добре звѣстного у насъ изъ свого тогдѣшного вплыву літерата россійского Погодина, що стоявъ въ тѣснôй звязи зъ историкомъ Денисомъ Зубрицкимъ, котрый доставлявъ Погодинови всѣлякихъ рѣдкихъ а важныхъ и цѣнныхъ, бо дуже давныхъ документôвъ историчныхъ. Лишили ся слѣды — и суть на то квіты — що документами тыми вела ся формальна торговля и они поволи щезали оденъ за другимъ та переходили въ россійскі руки. Кôлько важныхъ и цѣнныхъ документôвъ вывезено тымъ способомъ, годѣ нинѣ знати; досыть, що тымъ способомъ завязали ся и у насъ зносины „славяньскі“ и они то дуже вже тогды були важною характеристикою той „благотворительности“, котра мала пôзнѣйше проявити ся ще сильнѣйше и драстичнѣйше не лишь у насъ, але й мѣжь иншими народами славяньскими — зъ одной стороны охота доброго зарôбку безъ великого труду, зъ другои стороны легкій способъ здобуваня собѣ вплыву и значѣня та матеріяльныхъ користей при сорозмѣрно невеликихъ выдаткахъ. Якъ зродило ся такъ зване славянофільство а за нимъ вôдтакъ панславізмъ и якъ та длячого выплынули на верхъ идеѣ такихъ людей якъ россійскій поетъ Хомяковъ, вôдтакъ Самаринъ, оба Аксаковы и т. д. — сего не будемо тутъ розбирати, досыть, що пôдъ вплывомъ кружка згаданыхъ славянофілôвъ и благотворительного комітету въ Москвѣ завязано по славяньскôмъ зъѣздѣ въ Москвѣ въ 1867 р. „славяньскій благотворительный комітетъ“ въ Петербурзѣ. Комітетъ той розпоряджавъ значными грôшми, выдававъ вôдъ 1883 р. власну ґазету и старавъ ся мѣжь всѣма народами ширити вплывъ россійскій та проповѣдати національну и реліґійну єдность всѣхъ народôвъ славяньскихъ зъ Россією. Знаємо то зъ достовѣрныхъ жерелъ россійскихъ, що до сего товариства приступали головно люде, котрі розпоряджали значными грôшми а не мали выгляду вôдзначити ся иншимъ способомъ та дôстати якій хрестъ заслуги, якъ лишь за вплывомъ людей верховодячихъ въ згаданôмъ комітетѣ. Вôдъ коли на чолѣ того комітету ставувъ звѣстный дипльоматъ россійскій ґр. Игнатєвъ, комітетъ прибравъ бувъ таки досить явно ознаку політичну, хочь все ще дѣлавъ нѣбы то пôдъ прапоромъ братнои любови славяньскои. Головною цѣлею комітету було ширити при помочи грошей идею россійску мѣжь славяньскими народами въ сусѣдныхъ державахъ и приготовляти тымъ способомъ дорогу Россіи до могучого колись наступити забору краѣвъ славяньскихъ. Ся головна цѣль товариства спонукувала згадане товариство робити поволи и не значно роздоръ у тыхъ народôвъ славяньскихъ, що починали лише що приходити до почутя національного, убивати въ нихъ то почутє въ самôмъ зародку а натомѣсть ставити почутє єдности зъ Россією. Въ тôй цѣли вабило товариство молодыхъ людей зъ заграницѣ до Россіи, подавало имъ тамъ стипендіѣ и помагало имъ кôнчити науки въ Россіи, запомагало тї товариства літературні и ґазеты заграничні, котрі пôдпирали єго змаганя, та высылало за границю книжки и брошуры, котрі мали ту єго цѣль ширити мѣжь народами славяньскими. Дѣяльнôсть сего товариства розширяла ся головно на Болгаръ и Сербôвъ а вôдтакъ и на народы славяньскі въ австрійскôй державѣ, де оно не мало наробило заколоту мѣжь тыми народами а остаточно таки не осягнуло своеи цѣли, бо здоровѣйші елементы тыхъ народôвъ побачили, до чого веде та аґітація, и вôдвернули ся не лишь вôдъ самого товариства але й вôдъ Россіѣ. Та-

Цедерґренъ платить нинѣ.

Изъ шведского. — Ернеста Альґренъ.)*

Цедерґренъ бувъ студентомъ медицины. Вôнъ бувъ ще дуже молодый, бо мавъ ледви двацять и оденъ лѣтъ, коли поступивъ на университетъ. Батько й мати були зовсѣмъ той самои гадки, що вôнъ може теперь трохи собѣ вôддыхнути.

Сегодня чогось єму страшно пильно. Годинникъ показує вже на десяту. Послугачка — щезла бы она та пропала! — застелила лишь постѣль и поплела ся кудысь, а тутъ якъ ще выглядало? Груба верства пороху лежала на мебляхъ та книжкахъ. А порохъ зъ книжокъ то найгôршій, бо ледви єго рушишь, то вôнъ заразъ щѣпає въ носѣ якъ перець. Тожь Цедерґренъ и не рушавъ єго нѣколи, така була вже єго засада, але симъ разомъ треба було прецѣ зробити вымку, бо вôнъ сподѣвавъ ся своеѣ матери. Стара могла була вôйти кождои хвилѣ до комнаты, бо поѣздъ бувъ приѣхавъ.

— Ой та баба, та баба! — розумѣє ся, що послугачка — прецѣ повинна була мати ще на стôлько розуму, щобы пообтирати меблѣ зъ пороху, а не бѣчи насамперѣдъ Аксельґенови по пиво, та чей вôнъ ще не сконає. — Але щожь тутъ було дѣяти? Цедерґренъ пообтиравъ все въ однôй хвили, тажь мавъ прецѣ нôчну сорочку пôдъ рукою. „Чортъ бы єго взявъ, той порохъ зъ книжокъ! Дѣйстный перець! Чортъ бы єго!... — Не доказавъ вже, бо таки пчихнувъ на праву. А тї всѣ порожні фляшки, имъ такожь годѣ тутъ стояти якъ въ коршмѣ.

Почавъ розглядати ся и не знавъ, що робити.

Пôдъ постѣль зъ ними, онъ що!

Вхопивъ всѣ фляшки и пустивъ ся зъ ними нѣбы въ танець. Шибавъ собою, якъ колибъ всѣ чорты влѣзли въ него. Лице свѣтило ся єму, але не зъ радости, — ще нѣ, — лишь вôдъ змученя, бо Цедерґренъ бувъ собѣ великій и грубый, а то мучить дуже стояти такъ навколѣшки та опирати ся лôктями та засувати самі фляшки одна за другою пôдъ постѣль.

— Отъ бѣда допытала ся чоловѣка! Чи хто таке видѣвъ? — муркотѣвъ вôнъ собѣ пôдъ носомъ и ажь єго велика борода трясла ся єму, бо постѣль була за низька и фляшки не могли пôдъ нею стояти и вôнъ мусѣвъ складати нихъ лежачи, та що яку поставить, а она вôдкотить ся зъ пôдъ постелѣ. Вже не знавъ, що робити, ажь ось прийшла єму до головы щаслива гадка: взявъ пару старыхъ чоботъ, положивъ передъ фляшки — и то помогло.

Цедерґренъ пôднявъ ся засапаный и обтеръ собѣ червоне якъ буракъ лице. Глянувъ знову доокола себе. Ну, теперь чей вже чистенько. Шпурнувъ нôчну сорочку пôдъ покрывало на постели. Та коли бо въ комнатѣ въ день якось такъ порожно такъ непривѣтно!

То було єму тымъ бôльше немило, що вôнъ отъ лише що недавно писавъ до дому, щобы єму присылали бôльше грошей, нѣбы то длятого, що єму треба якось трохи красше уладити ся въ хатѣ, бо прецѣ вже незадовго має стати докторомъ. До него приходить такъ богато товаришѣвъ, а вôнъ не може чей такъ мешкати, якъ якій дѣдоводъ. Щожь бы вôдтакъ сказала стара старому, якъ бы побачила отсю комнату? Она прецѣ не чого иншого приѣхала, лишь щобы роздивити ся, якъ вôнъ тутъ жиє.

Та знову прийшла єму нова гадка до головы и вôнъ побѣгъ черезъ сѣны до свого

*) Ернестъ Альґренъ єсть псевдонімъ (приbране имя) славнои шведскои писательки Вікторіѣ Маріѣ Бенедіктсонъ, котра въ наслѣдокъ недуги закôнчила сумнымъ способомъ, бо самоубійствомъ, житє въ Копенгаѕѣ 22 липня 1888 р. Она походила зъ родины Броцеліюсôвъ и родила ся въ 1850 р. въ Домме коло Трелдеборґъ въ полудневôй Швеціи, а въ 1871 вôддала ся за почмайстра Бенедіктсона въ Гирбі. До найлѣпшихъ єѣ повѣстей належить романъ „Tru Marianne“ и „Penningar“ (Грошѣ). Оповѣданя єѣ вôдзначають ся простотою стилю, знаменитымъ представленємъ характерôвъ и живымъ описомъ ситуацій та взагалѣ глубокимъ знанємъ людского житя и людскои натуры.

кимъ способомъ стратило товариство симпатію не лишь у тыхъ народôвъ славяньскихъ, але й въ самôй Россіи. Не диво отже, що російска ґазета „Гражданинъ“, ґазета въ Россіи, особливо въ высшихъ кругахъ досить вплывова, користаючи зъ нагоды ювилею сего товариства, назвала се свято святомъ брехнѣ и такъ о нѣмъ вôдзыває ся:

„Говорять, що славяньскій благотворительный комітетъ збере ся 11 мая, т. є. въ день св. Кирила и Методія, вôдсвяткувати 25-лѣтный ювілей особливымъ торжествомъ. Говорять, що п. Аристовъ замовить собѣ задля тои нагоды новый фракъ, а невылѣченый въ своѣмъ славянофільствѣ редакторъ „Свѣта“, Виссаріонъ Комаровъ, намѣряє обстригти собѣ волосє. То все дуже цѣкаве и можливе, але знову зовсѣмъ незвычайна така рѣчь: Оповѣдають, що председатель славяньского комітету выголосить въ день ювілею бесѣду затитуловану „Правда про Славянъ“ и буде доказувати, якъ часто славяньскій браты вôдъ 25 рокôвъ посварились мѣжь собою, якъ часто они обмазали и обманули насъ. Коли ся неимовѣрна вѣсть, що Игнатієвъ задумує сказати въ очи славяньскому комітетови суху и чисту правду про Славянъ, таки правдива, тогдѣ можна повитати сю идею хиба зъ радостію, бо въ тôмъ выпадку зъ представленємъ правды вяже ся также надѣя, що въ часѣ слѣдуючихъ 25 рокôвъ той славяньскій комітетъ отворить очи, вступить наконецъ на добру дорогу и зрозумѣє все те, що доси дѣялось на очевидну шкоду насъ самыхъ и всѣхъ славяньскихъ братчикôвъ. Нашй нинѣшнй Кирилы и Методіи, пп. Аристовъ и Комаровъ, зволять простити менѣ мою смѣлôсть, але я позволю собѣ сказати, що ювілей минувшои 25-лѣтнои періоды славяньского благотворительного комітету єсть сумнымъ торжествомъ неправды, обману и розчарованя....

„И справдѣ, лише роздумає ся, кôлько то брехнѣ въ часѣ тыхъ 25 рокôвъ высказано про славяньскій симпатіи, про спорôднені крови, єдность вѣры, вдяку для Россіи!... Говорили такъ богато, брехали таку силу, що колибъ я бувъ на мѣсци председателя благотворительного комітету, то не лише зборонивъ бы обхôдъ того нещасного торжества ювілею, але положивъ бы ся въ навечѣрє того дня до лôжка и натягнувъ бы ковдру ажь на голову, бо мусѣвъ бы соромитись передъ цивілізованымъ свѣтомъ за тыхъ славяньскихъ братчикôвъ, въ котрыхъ имени говорено стôлько брехнѣ и сповнено тôлько огиды, а особливо мусѣвъ бы соромитись за Россію, за ту добросердну але легковѣрну даму, котрои не выкористовували и не обманювали лише тй члены славяньскои родины, котрй були хиба надто лѣнивй до такои роботы.

„Спытаєтесь — кôнчить „Гражданинъ“— чи богато людей дивить ся на той день такими самыми очима, що я? Ну, дневникарска труба готовить ся заздалегôдь трубити цѣлыми мѣсяцями славяньске „галлалла“ и імовѣрно всѣ дневники будуть гавкати вже вôдъ теперь своє „жівіо“ въ видѣ шумныхъ статей. А мы середъ того глупого меканя пошиємо ся въ дурнѣ. Ба то-жь то й є, що не кождому стати на вôдвагу — вôдказати ся ролѣ теляти...“

Переглядъ політичный.

Зъ нагоды маючого наступити выѣзду ґр. Таффого до Ольшева пише Fremdenblatt: Можна зъ того вносити, що нарады міністрôвъ надъ справами ческими доведено до кôнця. Рôвночасно однакожъ можна припускати, що не стоимо ще передъ важными кроками правительства, бо въ противнôмъ случаю не выѣзджавъ бы президентъ міністрôвъ на вôдпочинокъ, котрого єму по такъ довгôй а томлячôй кампаніи парляментарнôй зъ цѣлого серця бажаємо.

Въ постôйнôй комісіи для закона карного принято параґрафы 313 и 314 о лихвѣ, котрй такъ звучать: Вязницею до року и заразомъ карою грошевою до 2000 зр. буде покараный лихварь: 1) котрый при удѣлюваню або продовжуваню кредиту вызыскує трудне положенє, легкодушнôсть, бракъ досвѣду, або зворушенє душевне довжника въ той спосôбъ, що каже собѣ або иншому робити користи, стоячй въ зовсѣмъ нерôвномѣрнôмъ вôдношеню до данои позычки; 2) котрый продовжає свои жаданя, хочь знає, що они повстали на пôдставѣ вызыскованя пôдъ 1). Хто лихвою налогово займає ся, на того жде вязниця до пяти лѣтъ, а евентуально и кара грошева до 4000 зр. Принято также новый параґрафъ: Хто для зыску користає зъ легкодушности, нерозваги або недосвѣдченя другого и намавляє єго до спекуляціѣ на біржи, котра очевидно не вôдповѣдає єго вôдносинамъ маєтковымъ и може имъ пошкодити, буде караный вязницею до року. Зъ тымъ може бути злучена и кара грошева до 2000 зр.

Єго Вел. Цѣсарь приннимавъ дня 30 мая на авдієнціи пронунція Ґалімбертіого, котрый вручивъ єму письмо, вôдкликуюче єго зъ дотеперѣшного становища у Вѣдни.

Пôдчасъ торжества вôдкрытя памятника царя Александра II. въ Москвѣ, на котрôмъ торжествѣ бувъ также и теперѣшный царь вертаючи зъ Криму, сказавъ царь до маршалка дворяньства: Тыхъ десять лѣтъ минуло щасливо, маймо надѣю, що зъ помочею Божею буде такъ и дальше.

Новинки.

Львôвъ дня 2 червня.

— **Стіпендійну запомогу зъ фонда Николая Паньковича**, рôчныхъ 60 зр., надавъ управляючій совѣтъ Народного Дому у Львовѣ почавши вôдъ II. пôврôку 1892/3 Кирилови Чекалюкови ученикови першои клясы ґімназіяльнои въ Станіславовѣ сынови сотрудника въ Станковой.

— **На будову руского народного театру** зложивъ въ канцеляріи товариства „Просвѣта“ адъюнктъ судовый Вл. Ол. Таначкевичь 5 зр. 50 кр. яко часть доходу зъ представленя аматорского даного въ Надвôрнôй.

— **Въ монетарни вѣденьскôй** выбивають дальше новй грошѣ. До кôнця мая с. р. начеканено 74 міліонôвъ коронъ въ штукахъ по 20 коронъ, звышь 12 міліонôвъ срѣбныхъ коронъ, дальше пôвчверта міліона коронъ по 20 сотикôвъ, звышь міліонъ коронъ по 10 сотикôвъ, 250.000 коронъ по два сотики и 140.000 коронъ по одному сотикови. Отже доси выбили грошей за 91 міліонôвъ коронъ. Пôсля проґрамы роботы має вѣденьска монетарня сего року выбити 218 міліонôвъ коронъ и здаєсь, що зможе сю величезну роботу зробити.

— **Трамвай електричный у Львовѣ.** Делеґаты львôвскои рады мѣста прибули сими днями до Вѣдня въ справѣ електричнои зелѣзницѣ у Львовѣ и переговорювали передвчера въ Міністерствѣ торговлѣ зъ радникомъ двора Вербою о концесію, а зъ заступниками трамваю львôвского о полученє трамваю кôнного зъ електричнымъ въ однôй руцѣ. Въ справѣ концесіѣ усунено кôлька незначныхъ перепонъ и концесія буде певно удѣлена. Що до другои справы, то трамвай львôвскій предкладає такй услôвя: Трамвай хоче зобовязати ся выбудувати всѣ шляхи проєктованй мѣстомъ, а то: 1) вôдъ дворця улицею Льва Сапѣги ажь до улицѣ Лычакôвскои яко зелѣзницю кôнну, 2) шляхъ Лычакôвскій яко зелѣзницю

сусѣда, що мешкавъ противъ єго дверей. Бувъ то собѣ молодый бѣлявый хлопака, лѣтъ за двацять и оденъ; вôнъ сидѣвъ вже при науцѣ.

— Слухай ты, малый клясику, позичь менѣ на нинѣ вôдъ теперь до семои годины вечеромъ твоєи комнаты, значить ся, промѣняй ся на той часъ за мою — сказавъ вôнъ борзенько и оперъ ся рукою на книжки, що лежали порозкладанй передъ єго товаришемъ.

„Клясикъ“ не вôдповѣдавъ нѣчого, лишь выдививъ ся на Цедерґрена.

— Тажь ты прецѣ знаєшь, що въ моѣй выглядає страшно шубраво а тебе сестры доглядають и ты жиєшь собѣ якъ якій князь. — Вôнъ ставъ при тôмъ розглядати ся по подушкахъ на постели, занавѣсахъ та по всѣй хорошôй обставѣ въ комнатѣ а далѣ й каже: „Але коли хочешь замѣняти ся, то заразъ, бо я сподѣваю ся гостей.

Тамтой выдививъ ся на него недовѣрчиво але якимись хитрыми очима.

— Ну, та що вже зъ тобою робити! — сказавъ вôнъ весело и вставъ зъ мѣсця. — Але мусишь помогти менѣ перенести ся зъ отсимъ дрантємъ. — Вôнъ показавъ при тôмъ на книжки.

Медикъ вхопивъ въ однôй хвили всѣ тй книжки и перенѣсъ ихъ до своєи комнаты та скинувъ ихъ тамъ на стôлъ.

— Памятайже добре, що ты ажь до семои годины тутъ вже не мешкаєшь, щобы-сь случайно забувши ся не заблукавъ ся сюды — напоминавъ єго тамтой.

— Не бôй ся, не бô ! — вôдповѣвъ товаришь, що сѣвъ вже бувъ коло стола и почавъ розкладати книжки.

То була вже найвысша пора, бо Цедерґренъ почувъ, що хтось ступає поволи але тяжкимъ крокомъ по сходахъ.

Вôнъ отворивъ дверѣ вôдъ малои але привѣтнои комнатки свого товариша та выбѣгъ до сѣней матери на стрѣчу.

Она выйшовши на гору пристанула, щобы вôдотхнути, а вôнъ урадованый пôдôйшовъ до неи.

— Здоровй були моя дорога мамуню! — сказавъ вôнъ и почавъ забирати вôдъ неи всѣлякй пакунки та торбинки. Не гнѣвайте ся на мене, що я не выйшовъ проти васъ на зелѣзницю, але я дѣйстно не мавъ часу.

— Нѣчого, сынку, нѣчого; добре що-сь не опустивъ школы — вôдповѣла она задыхана и пôшла сѣньми за нимъ. Вôнъ ставувъ передъ дверми и рукою показавъ комнату та попросивъ матѣрь, щобы зайшла до середины. Она увôйшла.

— Отъ якъ ты собѣ тутъ выгôдно мешкаєшь! — сказала она и стала розглядати ся по хатѣ, бо того навѣть не сподѣвала ся; зъ радости ажь забула зарукавець вôдложити.

Вôнъ зложивъ єѣ торбинки та велику хустку на якійсь столецъ а вôдтакъ замкнувъ дверѣ. Опôсля взявъ вôдъ неи зарукавець та почавъ розпинати на нѣй старый и добре вже вытертый плащь.

— Дай спокôй, лиши, лиши; я й сама собѣ порозпинаю — вôдповѣла матѣрь заклопотана такою чемностію сына.

Була то собѣ маленька, присадкувата жѣночка зъ добродушнымъ стареньким лицемъ, щира душа, що видѣла житє лишь зъ єго доброи стороны, хочь неразъ вовсѣмъ инакше говорила. Сынъ любивъ єѣ дѣйстно, але — на свôй ладъ.

Вôнъ помôгъ матери скинути зъ себе плащь, а то було досыть трудно, бо рукавы стали вже були дуже вузкй.

— Вамъ бы, мамо, здавъ ся вже новый плащь, — сказавъ вôнъ.

— Таки правда, що здавъ бы ся. Подумай собѣ! Тато хоче конче, щобы я собѣ купила самый найкраспій, — сказала она здоймаючи зъ себе вовняный кафтаникъ и плетену хустку. — Отъ, видишь, давъ менѣ навѣть на пятьдесять коронъ.

Она обернула ся и дивила ся єму въ очи, щобы добре надивити ся, якъ то єго дуже здивує.

— А то старый дѣйстно поставивъ ся!— вôдповѣвъ сынъ розсмѣявши ся весело, а вôдтакъ вôдсунувъ трохи стôлъ, щобы мати могла сѣсти собѣ на софѣ.

— Вы, мамо, мабуть дуже змерзли въ до-

кôнну,. 3) вôдъ касы ощадности на площу выставы яко зелѣзницю електричну. Крôмъ того обовязуе ся товариство трамваєве перемѣнити взагалѣ всѣ шляхи за кôлька лѣтъ на зелѣзницю електричну и платити мѣсту рôчно 10.000 зр. пôдвысшуючи сю суму що року.

— **Вôдвѣчнй и прекраснй** нашй народнй рускй звычаѣ и обряды затрачують ся що разъ бôльше; подôбно и народна одежа уступає мѣсце новомоднôй. Таке загракичне лахмате неразъ и слова доброго не варта; при тôмъ не єсть оно нѣ красне, нѣ практичне. „Посланникъ" звертає увагу на одну рѣчь: Нашь прекрасный „барвѣнокъ", оспѣваный поетами и въ пѣсняхъ народныхъ, починають заступати при вѣнцяхъ шлюбныхъ склеповыми цвѣтами зъ паперу и шматъ. Се дуже не розумно. Вѣнець весѣльный для молодои має бути тôлько зъ барвѣнку и нѣчого бôльше кромѣ стяжокъ не належить до него чѣпати. Тй цвѣты склеповй зробленй зъ тыхъ онучокъ, що ихъ жиды по селахъ збирають, та чижь годить ся въ таку торжественну хвилю ставати въ такôмъ вѣнку до шлюбу? Хиба котра дѣвчина не варта носити вѣнця зъ барвѣнку, то нехай бере вѣнець зô шматъ на голову. Належало бы, щобы всч. Духовеньство звернуло на се увагу своихъ парохіянъ, и щобы вôдъ теперь не позваляли въ иншихъ вѣнцяхъ, якъ зъ барвѣнку, ставати до шлюбу. Здавало бы ся, що се рѣчь маловажна, однакъ, де ходить о задержане давного звычаю, до того хорошого и практичного, тамъ не належало бы заводити новый. Подôбно и завитя жѣнокъ въ бѣлй раньтухи у многихъ околицяхъ вже цѣлкомъ затратились. Се такожь не повинно бы бути. Де той звычай не дасть ся вже привернути, треба бы на то наставати, щобы бодай до причастія пасхального и въ бôльшй свята приходили бодай сестрицѣ въ такôмъ завою. Хоронѣмъ старинный звычаѣ нашихъ дѣдôвъ и прадѣдôвъ, бо они указують намъ на нашу давну бувальщину и захвують намъ нашу руску народнôсть вôдъ загляды.

— **Карна розправа судова** вела ся дня 30 мая передъ львôвскимъ судомъ присяжныхъ противъ злодѣя Ліпы Фляйшмана, обжалованого о се, що передъ кôлькома тыжднями вытягнувъ на двôрци зелѣзничôмъ у Львовѣ на Пôдзамчу Альтерови Горовіцови зô Збаража бриляиты и перлы, схованй въ кишени пôдъ кафтаномъ. Фляйшманъ повѣривъ тй рѣчи вартости 600 зр. своимъ спôльникамъ Шмулеви Орґлеви и Арозови Ентнерови. Послѣдный утѣкъ до Америки, а Орґель занѣсъ дорогоцѣнности до крамаря Бельфа и дôставъ ся въ руки поліціѣ, бо Бельфъ пôзнавъ, чиѣ се рѣчи и давъ знати поліціи. Передъ судомъ ставали Фляйшманъ и Орґель. Зъ рана переслухано обжалованыхъ и пошкодованого. По пополудневôй перервѣ мала прийти черга на головного свѣдка Бельфа. Однако коли судѣ розходили ся на обѣдъ, приступивъ на коридорѣ судовôмъ до Бельфа судя присяжный Сімхе Дорнгельмъ, хопивъ его за одежу и зганьбивъ крайными словами, що выдавъ двохъ людей въ руки поліціѣ и засадивъ ихъ до криміналу. Бельфъ, перепудженый тымъ нападомъ, розповѣвъ цѣлу справу предсѣдателеви сов Гайдерерови, а сей отвираючи по полудни розправу, повѣдомивъ о тôмъ фактѣ трибуналъ. Прикликано свѣдка Бельфа. Вôнъ оповѣвъ подрôбно цѣлу справу и показавъ на судю Сімхого Дорнгельма, котрый хотѣвъ вплывати на его свѣдоцтво страхомъ. Публику и судіѣвъ обняло обурене. Лава присяжныхъ выперла ся свого члена. На внесене прокуратора Стебельского, зъ котрымъ згодивъ ся оборонець д-ръ Горовіцъ, усунено сейчасъ Дорнгельма зъ лавы присяжныхъ, а на его мѣсце вôйшовъ заступникъ дръ Краттеръ. Предсѣдатель приказавъ вѣроломного присяжного вôдставити пôдъ ескортою до судѣ слѣдчого. Розправа скôнчила ся пôзнымъ вечеромъ засудомъ Фляйшмана на 6 лѣтъ вязниці и Орґля на меншу кару за набутє пôдозрѣныхъ предметôвъ.

— **Грады.** Зъ Венеціѣ телеґрафують, що въ Ліґуріи и въ околици упали величезнй грады, котрй знищили майже всѣ засѣвы, а навѣть ушкодили богато загородъ. Градъ убивъ кôлькоро людей. Декотрй зерна граду мали въ промѣрѣ до 8 стм.

— **Страшною смертію** померъ въ Ярославѣ одевъ робôтникъ, що чистивъ каналъ въ реальности п. Ліды Стари. Другій робôтникъ, котрого въ пору выдобули, тяжко ушкодженый. Обохъ тыхъ робôтникôвъ залила нечистота канальна. Вина тои пригоды паде на властительку камениці, котра повѣрила сю роботу людямъ неправнымъ. Пôдприимець жадавъ за вычищене каналу 12 зр., а тй робôтники згодились лише за 4 зр. и на се злакомилась властителька реальности.

— **Зô страху передъ жѣнкою.** Въ Кучуровѣ малôмъ на Буковинѣ селянинъ Олекса Петрачекъ посваривъ ся зô своєю жѣнкою, котра видко була далеко сильнѣйша вôдъ мужа. Вырвала кôлъ зъ плота и стяла нимъ такъ мастити свого чоловѣка, що той ставъ утѣкати, а стрѣтивши по дорозѣ керницю скочивъ въ ню и утопивъ ся.

— **Борба зъ дикомъ.** Въ селѣ Кирлибабѣ на Буковинѣ стрѣтивъ 15 лѣтный хлопець сельскій Яковъ Бобечукъ величезного дика, котрый кинувъ ся на него и иклами роздеръ Батько надбѣгъ на ратунокъ, але заставъ уже хлопця безъ житя.

— **Монте Карльо** — мѣсцевôсть, де съѣздять ся грачѣ зъ цѣлого свѣта грати въ грошѣ. Неоденъ програвъ тамъ цѣлый свôй маєтокъ, а потôмъ застрѣливъ ся. Отъ и послѣдными днями застрѣлило ся тамъ четверо людей. Якійсь Американець застрѣливъ ся въ каварни. Италіянець Массіні програвъ въ тôй шулерни 80.000 франкôвъ, котрй дôставъ вôдъ батька на купно ґрунту, и застрѣливъ ся на улици. Надъ моремъ найдено повѣшеного молодого чоловѣка, при котрôмъ найдено карточку: „Моє становище зруйноване, я рѣшивъ ся вмерти. Aime M" Вконци застрѣливъ ся въ парку шулернѣ молодый шляхтичь зъ Медіоляну. Гостей въ Ніццѣ налякали тй самоубійства и они утѣкають. Лишають ся самй заядтй грачѣ.

† Посмертнй вѣсти.

Омелянъ Барвѣньскій, священикъ монастиря инокинь Чина св. Василія въ Словитѣ, померъ у Львовѣ въ 49 роцѣ житя. — Яковъ Чапельскій, директоръ школы им. св. Анны у Львовѣ, заслуженый педаґоґъ, бувшій инспекторъ школьный померъ вчера.

Господарство, промыслъ и торговля

— **Станъ воздуха** за минувшй добы числячи вôдъ 12 год. въ полуд. дня 31 мая до 12 год. въ полудне дня 2 Червня середна теплота була + 16·5° Ц., найвысша + 24·0° Ц. въ середу по полудни), найнизша + 12·4° Ц. въ ночи. Барометеръ иде въ гору (762). Вѣтеръ буде пôвнôчно-захôдный, слабый, теплота обнизить ся до + 13·0° Ц., небо буде легко захмарене, хвилевый малый дощь.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 2 с. м.: пшениця 8·75 до 9·25; жито 6·25 до 6 75; ячмѣнь 5·50 до 6·—; овесъ 6·50 до 7·—; рѣпакъ 13·— до 13·50; горохъ 6·75 до 9·—; вика 5·— до 5·50; насѣне льняне 11·75 до 12·—; бôбъ 9·— до 11·—, бобикъ 5·— до 5·50; гречка —·— до—·—; конюшина червона 65·— до 72·—; бѣла 75·— до 85·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 25·— до 26·—; анижъ 37·— до 38·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хмѣль 65·— до 70·—; спірітусъ готовый 16·25 до —·—.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 2 червня. Ґр. Таффе выѣзджає завтра на кôлька днѣвъ до Ольшева (Еллішевъ).

Бѣлградъ 2 червня. Остаточный результатъ выборôвъ до скупштины єсть такій: выбрано 120 радикалôвъ, 10 поступовцѣвъ и 1 ліберала; въ трохъ округахъ мають вôдбутися тѣснѣйшй выборы.

Букарештъ 2 червня. Парляментъ румуньскій закрыто престольною бесѣдою короля. Жену наслѣдника престола повитано сердечно и зазначено, якъ велику вагу привязує людность румуньска до сего одруженя наслѣдника престола.

Константинополь 2 червня. Анґлійске посольство дôстало телеґраму зъ Баґдаду, въ котрôй доносять єму, що въ Басорѣ и въ Самарѣ надъ рѣкою Тигрисъ при сподѣ т. зв. Червоныхъ гôръ выбухла холера.

Римъ 2 червня. Межи 12 а 15 червня вôдбуде ся консисторъ, на котрôмъ Папа заменує пять або шѣсть кардиналôвъ, межь тыми архієпископа зъ Бордо, єпископа Роде, священика зъ чина Варнавитôвъ о. Ґраніеллього и єзуита Кляйнгубера.

Берлинъ 2 червня. Приѣхавъ тутъ ґр. Туріну; на двôрци повитавъ его цѣсарь Вільгельмъ дуже сердечно.

Лондонъ 2 червня. Въ палатѣ послôвъ заявивъ Грей, що не лежить въ интересѣ державы оголошувати якй небудь давнѣйшй кореспонденціи о тридержавнôмъ союзѣ. Що до ужитя британійскои силы военнои, не зроблено нѣякого приреченя, о котрôмъ бы палата послôвъ не знала. Вôдъ часу заявленя попередного правительства дня 4 червня 1891 р. ажь до теперь не настала нѣяка змѣна и не ведено въ сѣй справѣ нѣякои переписки.

Парижь 2 червня. Палата приняла проєктъ закона о подѣлѣ округôвъ выборчихъ, змѣнила однакожь ухвалу зъ понедѣлка въ той способъ, що лишь платнй державою духовнй особы не можуть бути выбиранй послами.

розѣ? — спытавъ вôнъ по хвили сѣвши собѣ коло неи.

— Ще й якъ змерзла! бо то було таки добре студено. Але якось я вытримала. Коли буду вертати домôвъ, то буду вже мати новый плащь. — Она тѣшила ся якъ мала дитина, коли пригадала собѣ новый плащь.

— Але, сыноньку мôй, зъ вôдки ты набравъ всего сего добра? — сказала она и показала на мережану накрыву на столѣ.

— То я выгравъ еѣ недавно тому на льотеріи, — вôдповѣвъ такъ спокôйнымъ голосомъ, що вôдъ разу можна було змѣркувати, що то єму не першинка, якъ стôй, щось выдумати.

— А тоту елеґантну подушечку на софѣ?

— Я дôставъ еѣ вôдъ одпои панны, моеи знакомои.

Она ажь выдивила ся на него.

— Алежь бо то таки дуже красный дарунокъ, нема що казати; та й дорога она мусить бути, бо то дуже трудна робота.

Вôнъ не казавъ на то нѣчого, лишь стоявъ мовчки коло стола и чистивъ собѣ ножикомъ нôгтѣ.

— Може бы вы, мамо, напили ся кавы? Заразъ стане вамъ теплѣйше, — сказавъ вôнъ по хвили.—Я пôду до ґаздинѣ и скажу, щобы вамъ зробила каву.

— Нехай и такъ буде! Дякую тобѣ сыноньку! — вôдповѣла она єму а по еѣ голосѣ можна була пôзнати, якъ она єму за то була вдячна.

Коли вôнъ замкнувъ дверѣ, не могла она вже вытримати зъ цѣкавости, встала приступила до бюрка и почала тамъ обзирати папери и все, що на нѣмъ стояло. Ѣй здавало ся, що тамъ повно всѣлякихъ такихъ дрôбничокъ, котрыхъ єму самому й на гадку не прийшло бы купувати. Ба, она перевертає якйсь ґазеты, а пôдъ тыми ґазетами лежить якась маленька тека на паперѣ зъ красно вышиваными окладинками. Она призадумалась надъ тою текою и отвирає еѣ та перевертає картки, ажь дивить ся, а то на однôй окладинцѣ зъ середины выписано красно круглымъ письмомъ:

„Боже добрый, Боже милый, дай скорше дôждатись,
Хочь бы нинѣ, хочь бы завтра зъ Гільмою звѣнчатись!"

— Онъ куды то — подумала она собѣ и ажь теперь стало ѣй въ головѣ ясно.

Въ сѣпѣхъ дали ся почути кроки; она накинула знову чимъ скорше ґазеты на теку и сѣла собѣ та удавала якъ бы нѣчого не знала.

Ажь ось и вернувъ сынъ. Сѣвъ собѣ знову коло неи та ставъ розпытувати про рôдне село.

(Конець буде.)

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Кржеховецкій.

ИНСЕРАТЫ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.